

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.....	13
Wstęp.....	15
Rozdział I	
Istota pracy zdalnej (art. 67 ¹⁸)	19
1. Praca zdalna a telepraca	19
2. Kodeksowa definicja pracy zdalnej	20
2.1. Miejsce pracy zdalnej wskazywane przez pracownika	21
2.2. „Każdorazowe” uzgodnienie miejsca pracy zdalnej z pracodawcą.....	22
2.3. Praca zdalna jako praca z przestrzeni prywatnej	25
2.4. Praca zdalna częściowa lub całkowita - zarządzanie miejscem pracy	29
2.5. Praca zdalna, w szczególności z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość	30
3. Praca zdalna w ustawie covidowej	31
4. Problem „pierwszego dnia”, czyli formalne wymogi dotyczące wdrożenia kodeksowej pracy zdalnej a uchylenie podstaw z ustawy covidowej	32
5. Praca zdalna dla pozaumownych stosunków pracy.....	35
Rozdział II	
Wdrożenie pracy zdalnej.....	37
1. Tryby wdrożenia pracy zdalnej.....	37
2. Uzgodnienie indywidualne z pracownikiem	39

2.1. Porównanie z dotychczasowymi przepisami	
o telepracy.....'	
2.2. Uzgodnienie pracy zdalnej „przy zawieraniu umowy	
H	41
2.3. Uzgodnienie wykonywania pracy zdalnej w trakcie	
zatrudnienia	44
2.4. Czynności związane z uzgodnieniem pracy zdalnej....	47
2.4.1. Uzgodnienie miejsca wykonywania pracy	
zdalnej	48
2.4.2. Ustalenie wymiaru pracy zdalnej - całkowicie	
lub częściowo	53
2.4.3. Określenie szczególnych warunków pracy zdalnej (np. sposobu	
potwierdzania obecności, zgłaszania nieobecności) i związanych	
z kontrolą pracy	56
2.4.4. Sporządzenie oceny ryzyka przez pracodawcę, zapoznanie z tą	
oceną pracownika, a także udokumentowane potwierdzenie przez	
pracownika zaznajomienia się z oceną ryzyka oraz potwierdzenie,	
że miejsce pracy zdalnej pozwala na pracę zgodnie z zasadami	
bezpiecznej i higienicznej pracy	57
2.5. Miejsce pracy zdalnej jako istotny element umowy	
o pracę (miejsce wykonywania pracy - art. 29 § 1	
pkt 2 k.p.).....	62
2.5.1. Pojęcie miejsca pracy zdalnej	62
2.5.2. Analiza dotychczasowej praktyki określania miejsca	
wykonywania pracy	67
2.5.3. Praca zdalna hybrydowa a umowne miejsce	
P^cy	69
2.5.4. Czy można zrezygnować z określenia miejsca	
pracy w umowie o pracę?.....	71
2.6. Następcze zmiany w zakresie miejsca pracy zdalnej....	72
3. Wyjątki od konsensualnego uzgodnienia pracy zdalnej....	75
3.1. Praca zdalna na polecenie pracodawcy	75
3.1.1. Warunki wydawania poleceń pracownikom	76

3.1.2.	Przesłanki umożliwiające wydanie polecenia pracy zdalnej.....	78
3.1.3.	Posiadanie warunków lokalowych i technicznych przez pracownika.....	81
3.1.4.	Polecenie pracy zdalnej a wskazywanie miejsca wykonywania pracy	86
3.1.5.	Praca zdalna na polecenie a umowa o pracę	86
3.1.6.	Inne wymogi co do polecenia pracy zdalnej.....	87
3.1.7.	Polecenie pracy zdalnej a obowiązki w zakresie BHP	91
3.1.8.	Polecenie pracy zdalnej - podsumowanie.....	93
3.1.9.	Odpowiedzialność pracownika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie polecenia pracy zdalnej .	94
3.2.	Obowiązek uwzględnienia wniosku pracownika	
0	skierowanie do pracy zdalnej.....	96
4.	Okazjonalna praca zdalna	104

Rozdział III

Porozumienie lub regulamin pracy zdalnej.....	109
1. Regulacja kodeksowa	109
2. Porozumienie w sprawie warunków pracy zdalnej .	112
3. Regulamin wykonywania pracy zdalnej.....	116
4. Zmiana porozumienia lub regulaminu.....	120
5. Treść porozumienia i regulaminu	127
5.1. Grupa lub grupy pracowników, którzy mogą być objęci pracą zdalną	128
5.2. Zasady pokrywania przez pracodawcę kosztów pracy zdalnej albo ustalania ekwiwalentu pieniężnego lub ryczałtu.....	130
5.3. Zasady porozumiewania się pracodawcy i pracownika, w tym sposób potwierdzania obecności na stanowisku pracy.....	133
5.4. Zasady kontroli wykonywania pracy; zasady kontroli w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.....	135

5	zasady kontroli przestrzegania wymogów w zakresie	
	bezpieczeństwa i ochrony informacji, w tym	
	procedur ochrony danych osobowych	136
5 6	Zasady instalacji, inwentaryzacji, konserwacji,	
	' ' aktualizacji oprogramowania i serwisu powierzonych	
	pracownikowi narzędzi pracy, w tym urządzeń	
	technicznych	138
6.	Ustalanie warunków pracy zdalnej w poleceniu lub	
	uzgodnieniu indywidualnym z pracownikiem	139

Rozdział IV

Kontrola pracownika w warunkach pracy zdalnej, prawo do

	prywatności oraz monitoring pracowników	141
1.	Zagadnienia wstępne	141
2.	Kontrola pracowników przez pracodawcę	144
3.	Poszanowanie dóbr osobistych pracownika oraz innych	
	osób	147
4.	Metody kontroli pracownika zdalnego	149
5.	Kontrola pracownika zdalnego a monitoring	
	w rozumieniu Kodeksu pracy.....	153
5.1.	Pojęcie monitoringu na tle Kodeksu pracy.....	153
5.2.	Kamerka w komputerze pracownika jako narzędzie	
	pracy i forma monitoringu - analiza praktyczna	155
5.3.	Monitoring w pracy zdalnej/kontrola zdalna -	
	konkluzje	158
6.	Podsumowanie	159

Rozdział V

Obowiązek ponoszenia kosztów pracy zdalnej przez pracodawcę

		163
1.	Obowiązek zapewnienia narzędzi i materiałów	165
2.	Zapewnienie instalacji, serwisu, konserwacji narzędzi	
	pracy albo pokrycie kosztów w tym zakresie	167
3.	Pokrycie kosztów energii elektrycznej oraz usług	
	telekomunikacyjnych niezbędnych do wykonywania	
	pracy zdalnej	168
4.	Pokrycie innych kosztów	168
5.	Zapewnienie pracownikowi szkoleń i pomocy	
	technicznej niezbędnej do wykonywania pracy	168

6. Ekwiwalent i ryczałt, a także sposób ustalania wartości kosztów, ekwiwalentu i ryczałtu	169
7. Czy koszty muszą być rzeczywiście poniesione przez pracownika? .	

171

Rozdział VI

Praca zdalna a RODO.....	175
1. Przetwarzanie danych osobowych w związku z zatrudnieniem	176
2. Przetwarzanie danych osobowych klientów w ramach pracy pracownika	180
3. Konsekwencje pracy zdalnej dla przetwarzania danych osobowych	182
3.1. Przetwarzanie danych o miejscu pracy zdalnej.....	182
3.2. Przetwarzanie innych danych osobowych związanych z realizacją uprawnień lub obowiązków przy pracy zdalnej	183
3.3. Działania polegające na lokalizacji pracownika wykonującego pracę zdalną	184
3.4. Praca zdalna a wewnętrzne procesy przetwarzania danych osobowych	187

Rozdział VII

Zaprzestanie wykonywania pracy zdalnej	191
1. Zagadnienia wstępne	191
2. Zaprzestanie wykonywania pracy zdalnej	192
2.1. Wiążący wniosek o zaprzestanie wykonywania pracy zdalnej i przywrócenie poprzednich warunków wykonywania pracy (uzgodnienie pracy zdalnej w trakcie zatrudnienia)	193
2.2. Zaprzestanie wykonywania pracy zdalnej uzgodnionej przy zawieraniu umowy o pracę	196
2.3. Zakres wniosku o zaprzestanie wykonywania pracy zdalnej - art. 67 ²² k.p.....	199

2.4. Zagadnienie praktyczne: pozorne uzgadnianie pracy zdalnej po pierwszym dniu pracy	200
3. Cofnięcie polecenia pracy zdalnej przez pracodawcę ...	200
4. Cofnięcie zgody na wykonywanie pracy zdalnej w efekcie kontroli pracownika (art. 67 ³ § 3 k.p.)	
Ochrona i raz zakaz dyskryminacji przy pracy zdalnej	205
1. Niedozwolone przyczyny wypowiedzenia (art. 67 k.p.)	206
2. Zakaz dyskryminacji pracowników zdalnych (art. 67 ²⁹ k.p.)	210
2.1. Nierówne traktowanie pracowników w dostępie do pracy zdalnej	212
3. Prawo zachowania więzi ze społecznością zakładu pracy (art. 67 ³⁰ k.p.)	213
Rozdział IX	
Bezpieczeństwo i higiena pracy w pracy zdalnej	215
1. Ograniczenie przedmiotowe prac, które mogą być wykonywane w trybie pracy zdalnej	216
2. Uregulowanie obowiązków stron w zakresie BHP przy pracy zdalnej	216
3. Szczególne ukształtowanie obowiązków dotyczących szkoleń przy pracy zdalnej	217
4. Ocena ryzyka zawodowego i przygotowanie informacji o zasadach bezpiecznego i higienicznego wykonywania pracy zdalnej	218
5. Organizacja stanowiska pracy zdalnej przez pracownika	219
6. Wypadki przy pracy	219
Rozdział X	
Zagadnienia praktyczne	221
1. Czy pracownicy mobilni będą kwalifikowani jako pracownicy wykonujący pracę zdalną?	221
2. Roszczenie pracownika o zakwalifikowanie jako wykonującego pracę zdalną	225

3. Samowolna zmiana miejsca wykonywania pracy zdalnej przez pracownika	226
4. <i>Workation</i>	227
5. Zagraniczne miejsce pracy zdalnej.....	228
6. Łączenie okazjonalnej pracy zdalnej z modelem hybrydowym ...	231
7. Czy pracodawca może polecić pracownikowi wykonującemu pracę zdalną przybycie do siedziby pracodawcy lub podróż służbową?	232
8. Czy pracodawca może samodzielnie określić miejsce pracy zdalnej pracownikowi?	233
9. Praca zdalna a właściwość miejscowa sądów pracy	234
10. Awaria w domu pracownika a przestój w pracy	234
11. Obowiązek zachowania trzeźwości przy wykonywaniu pracy zdalnej	236
12. Systemy czasu pracy przy pracy zdalnej	237
13. Odzwierciedlenie pracy zdalnej w dokumentacji pracowniczej	238
14. Czy pracodawca może nakazać pracownikowi włączenie kamery internetowej w trakcie pracy?	238
15. Czy pracodawca może w ramach kontroli pracownika oczekiwać korzystania z określonych programów komputerowych? Czy możliwe jest sprecyzowanie obowiązków poprzez stosowanie określonych przez pracodawcę komunikatorów internetowych?	239
16. Czy możliwe jest wskazanie przez pracownika więcej niż jednego miejsca pracy zdalnej?	240
17. Czy pracodawca może przeprowadzić kontrolę w miejscu pracy zdalnej wbrew woli pracownika?	240
18. Czy osoba trzecia (np. domownik) może uniemożliwić kontrolę w miejscu wykonywania pracy zdalnej, np. nie wyrażając zgody na wejście na posesję?.....	240
19. Czy w trakcie kontroli pracodawcy w domu pracownika zdalnego może dojść do naruszenia dóbr osobistych innej osoby?	241

1. Stosowanie narzędzi kontrolujących, szpiegujących albo aplikacji typu <i>bossware</i> ramach uprawnień kontrolnych pracodawcy.....	24]
2. Czy wysokość kosztów obciążających pracodawcę powinna być dokładnie wyliczona?.....	242
3. Czy w ramach obowiązku zapewnienia narzędzi i materiałów do pracy zdalnej pracodawca ma sfinansować pracownikowi zakup biurka i krzesła albo też wypłacić ekwiwalent za używanie własnych mebli?	243
Literatura	245

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

k.c.	ustawa z 23.04.1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.)
k.p.	ustawa z 26.06.1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.)
k.p.c.	ustawa z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.)
RODO	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1)
u.p.d.f.	ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.)
ustawa covidowa	ustawa z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.)
u.z.z.	ustawa z 23.05.1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 854)

Inne

OSNC	Sąd Najwyższy. Izba Cywilna
OSNP	Sąd Najwyższy. Izba Pracy
